

Konkretno delovanje

Če bi ocenjevali dejavnost družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev pred in po njihovih kongresih in v pripravah na XI. kongres, kar velja tudi za družbenopolitično skupnost, potem lahko beležimo v naši občini usmerjenost v nadaljnjo akcijo med ljudmi. Nihče ne trdi, da smo s tem lahko že docela zadovoljni, toda akcije, programi dela in dogovori so usmerjeni v konkretno delovanje.

Stara je ugotovitev, to so ugotavljali, tudi na zasedanjih centralnega komiteja ZKS, da tam, kjer dobro deluje Zveza komunistov v glavnem dobro delujejo tudi druge družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva. Ali kakor je bila izražena misel, da ne moremo govoriti o dobrem delu osnovne organizacije Zveze komunistov, če dobro ne delajo družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva v temeljni organizaciji združenega dela, samoupravni interesni skupnosti in krajevni skupnosti.

Taka naravnost pri delu pa vse bolj vključuje večjo angažiranost delovnih ljudi in občanov pri reševanju problemov v temeljni organizaciji združenega dela in krajevni skupnosti. Nikoli se tudi ne bo ničesar samo od sebe premaknilo na bolje. Aktivnost delovnih ljudi in občanov pri uresničevanju zamisli ustave, zakona o združenem delu, dokumentov Zveze komunistov, usmeritev in sprejetih dogovorov v družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvi v minulem obdobju v naši občini, govori o vedno širšem in množičnem delovanju delovnih ljudi in občanov.

Priprave na kongresa Zveze sindikatov in Zveze socialistične mladine govorijo o taki usmerjenosti, ki naj vsak dan še bolj dobiva potrdilo v temeljnih celicah naše družbe, skratka povsod kjer se rešujejo temeljna vprašanja, pa naj gre za velika ali majhna, ki so odločilnega pomena za slehernega delovnega človeka in občana, za vso družbo. Rešitve vse bolj potrjujejo povezanost reševanja vseh vprašanj na osnovi samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja v takem smislu, da so zastopani tako splošni, skupni in osebni interesi delovnih ljudi in občanov.

Smo sredi priprav za volitve skupščin krajevnih skupnosti, ki naj bi v večji meri zagotovile krepitev samouprave tako v krajevni skupnosti kakor tudi v občini, v skladu z usmeritvami pri nadaljnjem oblikovanju in izpolnjevanju političnega sistema, kot ga je začrtala 30. seja CK ZKJ. Usmeritve v tem pogledu pa je začrtal tudi VIII. kongres ZKS. To pa je predvsem delovanje delegatskega sistema in skupščinskega sistema v poglobljanju družbenoekonomskih odnosov v temeljnih samoupravnih skupnostih za razvoj in stabilnost celotnega političnega sistema, vseh njegovih delov. Ta pa naj bi bolj kakor doslej temeljila na odločitvah delovnih ljudi v temeljni organizaciji združenega dela in krajevni skupnosti. Tako se bo v delegatskem sistemu potrjevala in razvijala razredna vsebina našega političnega sistema.

Vojko Novak

dogovori

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana center

brezplačno

leto VI. — številka 12. -13. 9. junija 1978

Odstirati zavese formalizma

VIII. kongres ZKS je namenil posebno pozornost problemom mladih in poudaril, da je treba mlado generacijo še aktivneje vključiti v družbenopolitično življenje — je v uvodu dejal sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinc.

Občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center je med pripravami na X. kongres ZSM Slovenije organizirala seminar za novoizvoljena vodstva osnovnih organizacij ZSMS, mentorje, vodstva družbenih organizacij in društev.

ZSM v političnem sistemu samoupravljanja

Tako se je imenovala osrednja tema seminarja, podal pa jo je in zatem odgovarjal na vprašanja Franc Šetinc. Poudaril je, da smo na VIII. kongresu ZKS sprejeli pomemben program nalog — tudi glede mladih. Zavedali smo se, da odpiramo nove perspektive za vse naše delovne ljudi in občane. Nove prodore bo treba doseči pri razvoju socialističnega samoupravljanja. V preteklem obdobju smo dosegli uspehe na politično organizacijski ravni, v naslednjem obdobju pa bomo morali doseči večjo kvaliteto naših odnosov, prebijati zaveze formalizma. Kongres zahteva od nas, da temeljito pregledamo vsebino vsakodnevni odnosov. Tudi v ZSMS je še dosti deklarativnosti, naše družbenopolitično življenje nasploh vsebuje še dosti formalizma in deklarativnosti. Kaj pomaga sto aktov, če ni demokratičnega vzdušja. Na primer, pri izbiri generalnega direktorja v neki gradbeni OZD kandidat ni

slovno usmerjanje samo komerciali. Zato je torej treba prebijati zidove formalizma.

Kaj zanima mladega človeka?

Če hočemo, da mladi zaživijo v pripravah na kongres ZSMS, morajo razpravljati o svojih temah: ali ima mlad človek možnost napredovati v svoji OZD ali pa so mu ta vrata zaprta, ali nekatere strukture potiskajo ustvarjalnost v kot, o osebnem in družbenem standardu, stanovanjski politiki. Ob teh vprašanjih je treba mlade angažirati v sekcijah SZDL in v družbenopolitičnih organizacijah nasploh. Kaj mora mladega človeka zanimati v šoli: ali mu bo dala ustrezno znanje za življenje, da bo sposoben nositi odgovornost za svojo usodo! V tem smislu je treba razumeti tudi reorganizacijo študentske organizacije. Tovariš Kardelj svetuje, da bomo mladega kmeta najbolje vključili ne z besedami, ampak s svinčnikom, s katerim bomo izračunali, kaj za kmetov standard pomeni povezovanje. Do napredka torej pojdemo po konkretnih poteh in ne s parolami.

Demokratičen boj mnenj

Zveza komunistov je kritična in samokritična, zakaj ne bi spregovorili tudi o slabostih mladinske organizacije? Nekatere sedanje metode dela ne ustrezajo povsem, ne najdemo prave poti do mladinskih množic. Zakaj ne bi rekli, da moramo biti sredi

(nadaljevanje na 5. strani)

imel zaupanja večine kolektiva in ker ni mogel drugače, je pričel razlagati, da se bo prijavil na razpis, češ da ga podpira OK ZKS — seveda je bila to njegova manipulacija. Delavci hočejo uspešnega direktorja v in ne nad samoupravljanjem.

Samoupravljanje ni le kopica papirjev

Samoupravljanje ni mogoče reducirati na kopico papirjev, zato je treba razkrinkati komplikatorje, ki s kopičenjem papirja — formalizmom — omogočajo vladanje neformalnim skupinam, to pa je lahko nov način tehnokratizma. Podobne primere opazimo tudi pri nagrajevanju po delu, ko iz tega naredo pravo zmedo z izmišljanjem merjenja, ki se lahko sprevrže v manipulacijo. Še zlasti, če ob tej zavzetosti prepuščamo po-

Nov delovni polet

Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Ljubljana Center in komite občinske konference Zveze komunistov Ljubljana Center sta na skupni seji obravnavala izhodišča za izpopolnitev organiziranosti in delovanja sindikatov v občini.

Sekretar komiteja občinske konference ZKS Slavko Korbar je po pestri razpravi povzel naslednje ugotovitve:

- delo sindikatov (in družbenopolitičnih organizacij nasploh) mora pri nadaljnjem delu še bolj kot doslej prevečati razredna vsebina,

- v še večji meri se mora uveljaviti frontno delovanje sindikata kot tudi vseh drugih družbenopolitičnih organizacij,

- praksa našega dela zahteva temeljitejšo delitev dela med družbenopolitičnimi organizacijami,

- svete ZSS v krajevnih skupnostih bo treba v prihodnjem obdobju še bolj utrditi.

Glede opozorila iz razprave, da moramo biti nadvse kritični do pojava čezmernega razširjanja profesionalizacije funkcij, kar je v Ljubljani opaziti, so se prisotni strinjali, hkrati pa so menili, da ni zadržka glede kadrovske okrepitev v občinskem svetu ZSS Ljubljana-Center.

Sestava občinskega sveta

Uvodno besedo je na skupni seji podal predsednik občinskega sveta ZSS Miha Draksler, pri čemer je razčlenil organiziranost in vestransko delovanje sindikatov v Centru v minulem obdobju in poudaril, da bo v prihodnje

treba zagotoviti večji vpliv delavcev na delo sindikata. Občinski sindikat pa bo uspešneje obvladoval naloge, če bo imel več strokovnih delavcev.

Zatem je Vladimir Tkalec razložil, da bo občinski svet poslej volila skupščina, ki bo stalen organ. Predsedstvo bo imelo sekretariat, ki bo sestavljen iz profesionalnega predsednika (doslej je bil volonter), podpredsednika (ki bo volonter), voljenega sekretarja občinskega sveta in petih imenovanih sekretarjev v občinskem svetu. Naj nekoliko površno orišemo glavne naloge slednjih. Posamezni sekretarji v občinskem svetu bodo skrbeli za: organiziranje in spremljanje dela glede družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov SIS družbenih in gospodarskih dejavnosti, uresničevanje samoupravnih odnosov, vloge in aktivnosti sindikatov pri nadaljnjem razvoju samoupravljanja in uresničevanje zakona o združenem delu, skrb za družbenoekonomske odnose, načrtovanje in samoupravno sporazumevanje o dohodku, njegovi delitvi in gospodarjenju v združenem delu, organiziranje dela svetov za vprašanja življenjskih in delovnih pogojev delovnih ljudi, pripravljane in organiziranje seminarjev za usposabljanje članov sindikata in sindikalnih organizacij za uresničeva-

nje nalog, organiziranje dela kluba samoupravljalcev in še za vrsto drugih pomembnih nalog.

Še bližje delavcu

V razpravi je predsednik občinske konference SZDL Vojko Novak poudaril, da bo treba sindikat še bolj približati delavcu, da bomo tako v Zvezi sindikatov kot v Socialistični zvezi delovnega ljudstva še bolj zagotovili razrednost naše družbe, kar je zlasti pomembno v izvojevanju bitke proti pojavom, ki niso zrasli iz zdravih korenin naše družbe. Poglobljeno bomo analizirali, kje so pomanjkljivosti našega delovanja. Frontno smo začeli v naši občini delovati tudi znotraj združenega dela - rezultati so spodbudni in hkrati napotilo, da nadaljujemo po tej poti. Sindikat je in seveda še bolj bo motor družbenoekonomskih gibanj v združenem delu. Zato mora biti organiziran tako, da njegovem delovanju ne bo nihanj. Zategadelj bo treba nameniti pozornost organiziranosti sindikata na občinski ravni in tudi znotraj delovne organizacije. Prav tako bo moral sindikat bolj polnokrvno zaživeti ne le v krajevni skupščini, ampak tudi v krajevni konferenci SZDL.

Pozornost enotnosti sindikata

Namestnik sekretarja komiteja OK ZKS Zdene Mali je v nadaljevanju razprave opozoril, da sta organizacijski in vsebinski vidik izgradnje sindikata v občini sestavini istega vprašanja. Potrebno je po že zastavljeni poti odpreti vrata avtentičnim delavskim intere-

som in delovati frontno. Še več pozornosti bo treba nameniti enotnemu sindikatu, saj atomiziranje slabi akcijo.

Odpraviti vzporedno delovanje

Namestnik sekretarja komiteja OK ZKS Igor Makovec je poudaril, da bo treba čimprej in čimbolj odločno odpraviti vzporednost delovanja družbenopolitičnih organizacij v občini. Vprašanje, ki je nadvse aktualno, je tudi uveljavljanje političnega dela v sindikatu.

Doslej izrečene misli sta potrdila tudi Silva Komar, ki je menila, da so bili komunisti v sindikatu že doslej zelo aktivni, čeprav so se nekateri med njimi premalo zavedali pomembnosti svoje vloge, in Vladimir Tkalec, ki je dodal, da bo res v ospredju enoten sindikat, ki pa ne bo zanemarljivo vprašanje in interesov osnovnih organizacij in dejavnosti.

Sindikatu novega zamaha

Slavko Korbar je nato menil, da bodo morali komunisti

dati nov zamah sindikatu, ne da bi se samozadovoljno slepili ob dosedanjih uspehih. Treba bo oceniti uresničevanje zakona o združenem delu, sprejemanje samoupravnih aktov, nove odnose med tozidi in skupnimi službami, odnose med materialno proizvodnjo in družbenimi dejavnostmi... V ospredje morajo priti osnovne organizacije sindikata, še zlasti, ker se zastrujejo odnosi v nekaterih organizacijah združenega dela - prislunhiti moramo ljudem, da bomo spreminjali odnose. Soočiti se bo treba z nekaterimi člani sindikatov v državnih organih, ki kažejo miselnost mezdnih odnosov. V frontnem načinu dela bo treba izbojevati prvo bitko v Zvezi komunistov. Organizirati se bomo morali tako, da bomo mogli uspešno obvladovati ogromno število osnovnih organizacij sindikatov, ki imajo svete dobro zastavljene. To bo dalo razredno vsebino in polet našemu delu. Razrednost pomeni boj za nov položaj delovnega človeka in občana.

Vladimir Jerman
Foto: Mišo Javornik

Odstirati zavese formalizma

(nadaljevanje s 1. strani)

mladih v samoupravnih organih, prislunhiti vsakemu njihovu problemu in interesu? (Tudi tistemu, ki ni v skladu s socialističnim.) Zato naj bi se povezali v sekcije SZDL, družbene svete, da se bomo vključevali v demokratičen boj mnenj in bo mlada generacija sprejela stališča za svoja. Množica deklaracij v preteklem obdobju je bila znak akcijske krize. Ne bi bilo prav, če bi ostajali samo pri organizacijskih vprašanjih. Obrniti se je treba k interesom mladih in iz te vsebine naj bi oblikovali metode dela. Mladi ne bi smeli preprosto posnemati zveze komunistov, ampak iskati svojih rešitev.

Oblike koordinacije

Koordinacijski sveti niso preživela stvar, saj so lahko zelo koristni, morajo pa biti res samo koordinativni in ne nadomeščati, pač pa krepi osnovne organizacije. Če se koordinacijski sveti odtrgajo od mladih in se prilepijo na vodstva, je treba krepiti odgovornost osnovnih organizacij, da ti koordinacijski sveti ne bodo nad njimi viseli kot »lustrici«. Ti koordinacijski odbori naj bodo res kontinuirana problemska konferenca, tako kot bi morala biti konferenca mladih delavcev tribuna, kjer bi slišali glas delavcev in ne monologe članov vodstev. Treba bi bilo pripravljati problemske konference, da bi mladi sami spregovorili o svojih problemih. Temeljna naloga je, kako angažirati množico

mladih, da bodo prišli do izraza njihovi interesi.

Kaj je subjektivni faktor?

Pred leti ste šli v reorganizacijo ZSMS, ki pa ni dosegla svojega namena, je dejal Franc Šetinc. Kje so globlji vzroki tega? ZSMS je subjektivna sila in mora biti močna. Kaj je to subjektivni faktor? V zgodovini je polno stihije in nujnosti. Zgodovina je vsa v procesih nastajanja in spreminjanja - zato imamo subjektivni faktor, da usmerja in usklajuje nujnost in stihijo. Sicer bi bili praktičisti brez jasne perspektive. Če hoče ZSMS biti subjektivna sila, mora presežati stihijo, jo spreminjati v zavestno delovanje. Zelo poenostavljeno bi lahko rekli: reke ni mogoče odpraviti, lahko pa jo obvladamo v prid ljudi.

ZSMS potrebujemo, da bodo mladi v njej zavestno organizirani, da bodo v samoupravnih organih imeli pred očmi ne le svoje, ampak tudi širše interese.

Stihija v OZD je, če imamo formalno organizacijo, delavci pa uresničujejo svoje probleme po poti stihije, včasih tudi destrukcije - ker so sindikati, ZSMS stali ob strani pravih problemov. Sestanki so včasih hrupni - to je zunanja oblika - vendar obravnavajo probleme, o katerih govorimo v naših deklaracijah. Kaj so zahtevali ravenki železarji? Da se o delitvi svojega dohodka sami dogovorijo in ne v DSS. To smo že nešteto krat rekli na kongresu,

konferenci. Rekli so, da je preveč papirja, da ima delavka v administraciji takoj boljše osebne dohodke kot delavec v proizvodnji. Ob tej prekinitvi dela so bile družbenopolitične organizacije bolj ali manj ob strani - vse so se sešale in imele na dnevnem redu pomembno problematiko - a niso bile povezane z delavci. Komuniste je tok potegnil za sabo, namesto da bi bili nosilci spreminjanja.

V nadaljevanju je Franc Šetinc odgovoril na mnoga, nadvse zanimiva vprašanja mladincev, kar bomo objavili v prihodnji številki Dogovorov.

Dopolnitve v organiziranosti sindikatov

Podpredsednik republiškega sveta zveze sindikatov Miran Potrč je v svoji temi poudaril, da morajo osnovna izhodišča vsega našega delovanja izhajati iz položaja in interesa delavca. Tehnologija mora delavcu pomeniti možnost, da bo ustvarjal večji dohodek. Sindikate pa zanimajo še druge posledice: lažji pogoji dela, pravočasna usposobljenost, prekvalifikacija in vse, kar se pojavlja z novo tehnologijo.

Posebno vlogo ima ZSM pri utrjevanju samoupravljanja in planiranja. Morala bi zavzeti jasna stališča do šolnin, politike razdeljevanja stanovanj, regresov.

Nato je Miran Potrč prisotne seznanil z dopolnitvami v organiziranosti sindikata. Prekiniti bo treba posre-

dništva med osnovnimi in občinsko organizacijo sindikata. Organizirati bo treba takšne oblike in metode, da se bo član sindikata lahko pogovarjal in dogovarjal o vseh vprašanjih. Zaradi nekaterih posebnih vprašanj se bodo povezovali v panožne sindikate (zaenkrat 18). Osnova dela niso forumi, ampak problemi. Skupni interesi se oblikujejo pri ustvarjanju dohodka. Sindikati bodo morali postati aktivnejši v krajevnih skupnostih. Glede delegatskih odnosov v sindikatu ne smemo biti formalisti, moramo pa poglobiti sodelovanje z osnovnimi organizacijami.

Ne se podrožati shemi

Zatem je Miran Potrč mlade seznanil s svojim pogledom na organiziranost ZSM, brez katere ne bo uspešnega uresničevanja vprašanj znotraj sindikata. Metode in oblike dela bi morali vedno prilagajati vsebini in ciljem, ne bi se smeli podrožati nikakršni shemi. ZSM naj ne bi delala samo s člani, ampak z mladimi nasploh. Prevzemala naj bi vse

pobude in bila izvirna v oblikah ter sledila specifičnim interesom. Poudarek bi morala dati mladim v okolju, kjer OO ZSMS dela, izogibati pa se je treba prevelikemu številu organov nad OO ZSMS. V krajevnih skupnostih bi bilo treba razmisliti, ali ne bi bila potrebna oblika koordinacije. V krajevni skupnosti bi moralo biti jedro, ki bi bilo sposobno aktivirati vse, ki so pripravljene sodelovati ob določenih vprašanjih. Nadalje bi bilo treba razmišljati o vlogi področnih konferenc v občini, ki ne bi smele postati forumske. Študenti morajo biti v ZSM, s tem da je treba upoštevati njihove posebne interese. Veliko mladih je aktivnih v društvih, zato jih ne bi smeli zanemarjati. V zvezi sindikatov pa so se odločili, da aktivov mladih delavcev ne bo, saj sindikati delajo skupaj z ZSM. Interes naj bi bil tisti, ki bi mlade pripeljal v sindikalno aktivnost.

Druge teme

Mladinci so poslušali in razpravljali tudi o minulem delu (uvod je podal Vlado Klemenčič, predsednik republiškega sveta za gospodarski razvoj), o družbeni samozaščiti (uvod je podal Hinko Bratuš - Oki, svetovalec republiškega sekretariata za notranje zadeve na področju družbene samozaščite) in o socializmu kot svetovnem procesu (uvod je podal Drago Košmrlj, zunanjepolitični urednik slovenske izdaje Komunistaj).

Vladimir Jerman
Foto: Janez Grad